

10.

Informacije o statusu i upravljanju planinarskom infrastrukturuom

Pokazatelji

160 planinarskih objekata

- Od toga **42** doma, **77** kuća i **41** sklonište.
- Od **42 doma**: u **26** njih ponudu osiguravaju registrirani ugostitelji, a u **16** dežurni članovi.

Broj objekata je **u porastu**: 2000. skrbili smo se o **99 objekata**.

Analiza EUMA-e:

- U usporedbi s drugim zemljama Hrvatska ima izrazito mnogo planinarskih objekata: Italija 374, Njemačka 323, Austrija 232, Slovenija 178, **Hrvatska 160**, Švicarska 158, Francuska 115, Grčka 68, Srbija 23, Makedonija 19...

Upravljanje objektima

- **118 planinarskih udruga** (41%) su upravljači barem jednog planinarskog objekta
- Od toga ukupno **24** udruge (8%) upravljaju s dva ili više objekata.
- Ukupno **168 udruga** (59%) ne brine ni o jednom objektu

Imovinsko-pravni status

Vlasništvo	Domovi	Kuće	Skloništa	Ukupno
Državno	13	37	33	83
Jedinice lokalne uprave	8	7	1	16
Planinarske udruge	11	16	-	27
HPS	2	1	-	3
Fizičke osobe	6	12	3	21
Tvrtke (trgovačka društva)	1	1	-	2
Crkveno	1	2	-	3
Nema podataka / inozemstvo	-	1	4	5
Ukupno	42	77	41	160

Većina objekata su vlasništvo RH te gradova i općina.

Za većinu objekata odnosi između vlasnika i upravljača nisu uređeni ugovorom, ili je ugovor nepovoljan za plan. udruhu.

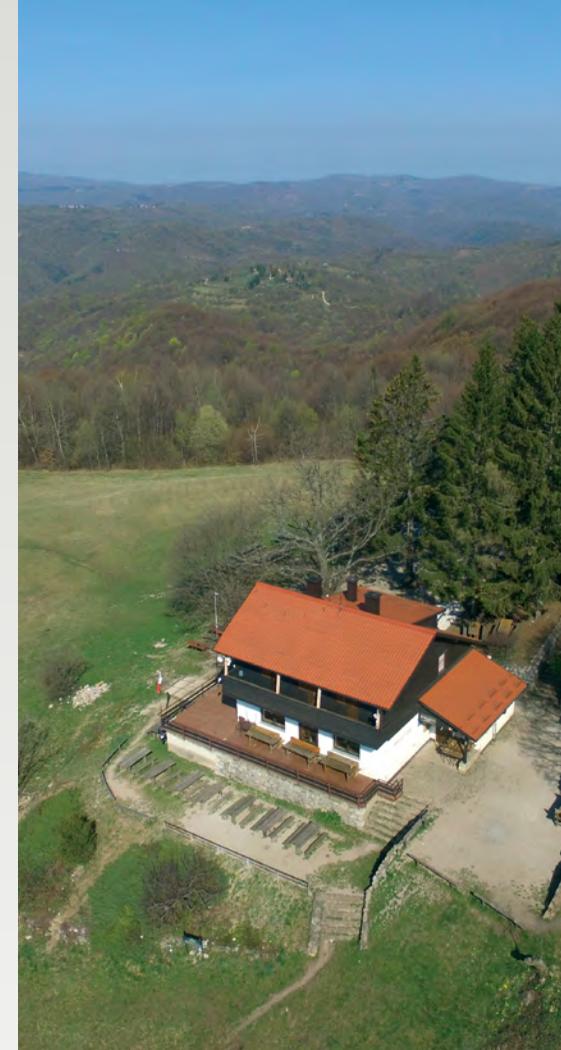
Najveći izazovi

1. visoki troškovi održavanja, udaljenost od urbane komunalne infrastrukture, izloženost vremenskim uvjetima, sezonalnost
2. neuređeni imovinski odnosi i upravljački statusi
3. nedostatna zainteresiranost vlasnika i nadležnih državnih i javnih tijela za značajnija ulaganja u planinarske objekte
4. sve slabija zainteresiranost članstva za poslove upravljanja objektima i volonterski rad
5. mogućnost da rentabilne objekte koje su planinari gradili i uređivali preuzmu subjekti koji imaju komercijalni interes
6. visoka očekivanja i pritisak korisnika objekata koji traže i očekuju visoku razinu ponude ugostiteljskih usluga

Perspektiva

Stalno ističemo da planinarski objekti:

- imaju **društveno korisnu funkciju** i važnost za **sigurnost** boravka u neurbanim područjima
- ne služe samo za članove planinarske udruge, nego i **za sve građane** koji posjećuju planine, uključujući i turiste iz inozemstva.
- čine **ključnu posjetiteljsku infrastrukturu** planinskih zaštićenih područja
- **ne bi danas postojali i funkcionirali** da ih nisu gradile i o njima desetljećima brinule planinarske udruge
- mogu funkcionirati samo uz **odgovorno upravljanje planinarskih udruga**

Glavne aktivnosti i ostvarenja

- U Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030. uključena smjernica: „S ciljem poticanja zdravog i aktivnog života promovirat će se biciklistički i **planinarski sadržaji i povezana infrastruktura te će se ulagati u njih.**“ (str. 81).
- s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i javnim ustanovama - **Natječaj za izradu projektne dokumentacije** za obnovu postojeće posjetiteljske i planinarske infrastrukture
- s HGSS-om započeti **projekt opremanja i uređenja 15 planinarskih skloništa** u zaštićenim područjima
- donesen **Operativni program upravljanja planinarskom infrastrukturom** u Republici Hrvatskoj

Glavne aktivnosti i ostvarenja

- napravljena opsežna **analiza** »Status, izazovi i perspektive upravljanja planinarskim domovima, kućama i skloništima u hrvatskim planinama«
- izrađen **vodič za upravljače i domaćine** planinarskih objekata (u digitalnom formatu)
- u redovnim **godišnjim natjecajima HPS-a** za obnovu, održavanje i izgradnju planinarskih objekata uložena su dosad najveći iznosi sredstva (povećanje potpore)
- pribavljena donacija i ishodišne dozvole za izgradnju planinarskog skloništa na području **Kremenjaka na Učki**

Natječaji HPS-a za potporu obnovi, održavanju i izgradnju planinarskih objekata

- Potpora se odobrava isključivo namjenski za neposrednu nabavku građevinskog i drugog materijala prema valjanom troškovniku odnosno ponudi ili predračunu dobavljača.
- Od 2000. do 2022. iz sredstava HPS-a uloženo je bespovratno više od **3,5 milijuna kuna** potpore za ukupno **250 pojedinačnih projekata** izgradnje, obnove i održavanja plan. objekata.
- Natječaj HPS-a – Jedina stalna financijska potpora za planinarske objekte u Hrvatskoj

Smjernice razvoja:

- planinarski domovi, kuće i skloništa trebaju i dalje biti i trajno ostati **u planinarskoj funkciji**
- najbolji način da se osigura održivost planinarskih objekata je **povjeravanje objekta planinarskoj udruzi** koje je to i dosad činila da dalje skrbi o objektu
- kod prihvata posjetitelja **primjenjivati Pravilnik** o poslovanju i upravljanju planinarskim objektima u HPS-u a osobito na priznavanje povlastica članovima HPS-a i PZS-a
- fokus usmjeravati na **obnovu i održavanje postojećih objekata** a ne na izgradnju novih, a pogotovo ne u neplaninskim područjima ili naseljenim mjestima ispod planina.

Zaključak

HPS će i dalje **podupirati i poticati obnovu i održavanje** planinarske infrastrukture, nastojati osigurati bolji **pravni status** i veće **javno razumijevanje** za planinarske objekte te pribaviti i udrugama **omogućiti korištenje većih sredstva** za obnovu i uređenje infrastrukture.

Pozivamo i planinarske udruge da i dalje **odgovorno upravljaju planinarskim objektima** u skladu s propisima, smjernicama i mogućnostima!